

[Forsvarsministeren]

Det er justitsministeriets opfattelse, at nøddumpning alene kan finde sted på grundlag af en konkret vurdering af den foreliggende grad af fare for menneskeliv eller skib. Justitsministeriet har ikke nærmere angivet, hvorledes denne konkrete vurdering skal ske eller af hvem. Justitsministeriet finder ikke, at man kan udlede et generelt krav om, at nøddumpning skal finde sted i umiddelbar tilknytning til opfiskningen, men at man i forbindelse med opfiskning af gasammunition såvel skal søge at imødegå den opståede fare som tilstræbe ikke at skabe nogen ny risiko i forbindelse med en eventuel nøddumpning.

Forsvarsministeriets direktiv er på baggrund heraf senere justeret, og i dag er forsvarrets opgaver bl.a. følgende:

For det første at vurdere den opfiskede gasammunition. Denne vurdering skal, så vidt det overhovedet er muligt, ske på fiskerfartøjet og snarest muligt efter, at meddelelse om opfiskning er givet. Såfremt vurderingen ikke kan ske om bord i fiskerfartøjet, foretages vurderingen på grundlag af de oplysninger, som fiskerfartøjets besætning kan give over radioen.

For det andet at rådgive skipperen, om nøddumpning eller ilandbringning bør finde sted. Såfremt man beslutter at nøddumpe, skal dette, så vidt det overhovedet er muligt, ske i det eksisterende krigsgasfelt øst for Christiansø.

For det tredje at forestå eller eventuelt vejlede ved håndtering af gasammunition ved eventuel nøddumpning samt ved ilandtagning forestå håndtering med henblik på deponering m.v.

Og for det fjerde at bistå ved rensning af fiskerfartøjet og udrustning.

Den bistand, som forsvaret herigennem yder fiskeriet, sker naturligvis inden for lovgivningens rammer. Både miljøministeren og jeg har understreget vigtigheden af, at forsvarrets personel, der har beskyttelsesudstyr, og som har erfaring med gasammunition, så vidt det overhovedet er muligt bistår fiskerne med håndtering og eventuel nøddumpning af gasammunition.

Selv med den nu justerede procedure kan det imidlertid ikke undgås, at der forekommer tilfælde, hvor minørholdet ikke vil blive sat om bord i fiskerfartøjet, og hvor forsvarrets vurdering alene vil blive foretaget over

radioen. Det er fiskeskipperen selv, der i den enkelte situation må afveje risikoen ved en afventen af minørholdets ankomst mod risikoen ved selv at foretage en eventuel nøddumpning efter de anvisninger, der kan gives over radioen. Ekstreme vejrforhold og afstande kan selvsagt gøre det umuligt umiddelbart at sætte et minørhold om bord i et fiskerfartøj, og uanset vejrforholdene vil der eksempelvis altid alene på grund af afstanden gå mange timer, før et minørhold vil kunne overføres til en kutter f.eks. sydøst for Gotland.

Regeringen lægger imidlertid vægt på, at forsvarrets vurdering foretages ikke blot over radioen, men også om bord og så hurtigt som muligt. Der skal ikke herske tvivl om, at forsvaret strækker sig til det yderste for at bistå fiskeriet i det omfang, det overhovedet er praktisk muligt. Men selv forsvaret er dog underkastet naturens love.

Man kan stille spørgsmålet, hvilken miljømæssig betydning gasammunitionen har for havmiljøet. Her må vi sige, at der ikke i dag foreligger videnskabelige undersøgelser af sennepsgassens virkning på havmiljøet. Miljøstyrelsens havforureningslaboratorium er i gang med akvarieforsøg, som skal belyse de mulige miljømæssige konsekvenser ved at lade sennepsgassen blive i havet. De foreløbige resultater tyder på, at sennepsgassen nedbrydes hurtigt i havvand. Undersøgelser heraf og af optagelse af de forskellige kemiske forbindelser i marine organismer er imidlertid ikke afsluttet. Og en afklaring af, hvilken betydning gasammunition i havet har for havmiljøet, må være af ikke uvæsentlig betydning for en stillingtagen til, hvad der skal ske med den gasammunition, der opfiskes.

Jeg vil også godt sige lidt om, hvad der sker med indholdet i depotet i Vestermarie på Bornholm. Oprydningen og sorteringen af de ca. 2 t, der er i depotet i Vestermarie, er nu godt i gang. Formålet hermed er bl.a. gennem kemisk analyse og røntgenfoto-grafering af de enkelte genstande at tilvejebringe et meget nøje kendskab til disse og herunder til den enkelte genstands indhold af sprængstof. Af de ca. 2 t, der er i depotet, har man nu været igennem ca. halvdelen. Eksplosivstof fra et gasmateriale er gjort klar til afsendelse til Kommunekemi, og der er herudover fjernet en del ikke-gasholdigt materiale fra depotet. Oprydningen finder sted under om-